

Asia: VN/13732/2026

**Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi
sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta
ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta
annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvil kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto yllämainitussa asiassa.

Hyvil on jo aikaisemmin lausunnossaan liittyen 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeiluun todennut, että valinnanvapauskokeilu ei vahvista peruspalveluita. Hyvinvointialueilla on velvollisuus vastata koko väestönsä palveluntarpeeseen, missä tarvitaan pitkäjänteistä perusterveydenhuollon kehittämistä, moniammatillisuutta, hoidon jatkuvuuden ja vaikuttavuuden lisäämistä.

Nykyistä valinnanvapauskokeilua on arvioitu Kelan ja THL:n toimesta. Tällä hetkellä valinnanvapauskokeilu ei toteudu yhdenvertaisesti hyvinvointialueille. Valinnanvapauskokeilun palvelukäyttö on painottunut pääkaupunkiseudulle sekä hyvinvointialueille, joissa sijaitsevat suurimmat kaupungit. Palvelutarjonnan määrä vaihtelee alueellisesti paljon eri hyvinvointialueilla. Valinnanvapauskokeiluun osallistuminen on yleisintä kaupungeissa ja ylemmissä tuloluokissa. Naiset ja alle 75-vuotiaat käyttivät eniten palvelua. Haavoittuvassa asemassa olevat väestöryhmät (tulotaso, sairastavuus) ovat asioineet kokeilussa harvemmin kuin väestö keskimäärin. Käyntidiagnooseista suurimmat käyntisyynä olivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet, oirekoodit ja hengityselinten sairaudet. Kokeilu ei ole vähentänyt tässä vaiheessa julkiseen terveydenhuoltoon kohdistuvaa kuormitusta. Hyvil pitää erittäin tärkeänä, että arviointia joka tapauksessa jatketaan myös uuden, syntyvän tiedon pohjalta.

Yhteenvedon Hyvil ei kannata tässä vaiheessa Kela-korvausten valinnanvapauskokeilun 65 vuotta täyttäneille vakuutetuille täydentämistä hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla, vaan rahoituksen kohdentamista hyvinvointialueille perusterveydenhuollon vahvistamiseen. Tavoite

peruspalveluiden vahvistamisessa tulee olla sosioekonomisen ja alueellisen eriarvoisuuden vähentäminen ja hoidon jatkuvuuden ja vaikuttavuuden parantaminen.

Kähärä Kirsti
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy